

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 15 » 02 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНТЕРМЕДІАЛЬНІ СТУДІЇ»

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.01 Українська мова і література
освітньої програми 035.01.01. Українська мова і література

Київ — 2019

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2588/19
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 19 р.

Розробник:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладачі:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від _17_. _01_.2019 р.№ _8_

Завідувач кафедри _____ (О. О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.01 Українська мова і література

____.____.2019 р.

Гарант освітньої програми _____ (О.О. Бровко)

Робочу програму перевірено

____.____.2019 р.

Заступник директора _____ (Л. І. Заяць)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інтермедіальні студії

(9-10-11 семестр)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	5-6	
Семестр	9-10-11	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, зокрема:	120	120
Аудиторні	32	12
Модульний контроль	8	–
Семестровий контроль	–	–
Самостійна робота	80	108
Форма семестрового контролю	Залік	

Інтермедіальні студії

(10 семестр)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	5	
Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, зокрема:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	4	–
Семестровий контроль	–	–
Самостійна робота	40	52
Форма семестрового контролю	-	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: навчальної дисципліни «Інтермедіальні студії» - створити цілісне розуміння явища інтермедіальності, опанувати інтермедіальні стратегії прочитання тексту та сформувані вміння застосовувати інтермедіальний аналіз текстів культури, що забезпечить формування культурологічної, літературознавчої, компаративної компетентностей філологів.

Завдання:

- з'ясувати сутність теорії інтермедіальності та засвоїти її терміносистему;
- проаналізувати основні аспекти інтермедіальної проблематики;
- ознайомитися з прикладами інтерпретації літературно-художніх творів із урахуванням методики інтермедіального аналізу;
- опанувати механізм застосування прийомів інтермедіального аналізу текстів культури.

Сформувати наступні програмні компетентності:

- здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень;
- здатність і готовність до участі в розробці наукових, соціальних, педагогічних, творчих, рекламних, видавничих та інших проектів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Після опанування дисципліною студент має:

- робити аналітичний огляд наукових досліджень щодо проблем інтермедіального аналізу художнього твору;
- виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- з'ясовувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку;
- користуватися довідковими джерелами, зокрема літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Знання та розуміння:

- демонструвати глибокі знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури, практичну здатність аналізувати літературні твори як твори мистецтва; осмислювати мистецтво слова як систему; мати знання про специфіку поетики літературного твору, художнього тексту, множинність його інтерпретацій, варіативність підходів; знання про літературу як вид художньої творчості, її зв'язок з історією і станом духовної культури народу. Знати сучасні принципи і методи літературознавчого аналізу художнього тексту; орієнтуватися у

проблемах вивчення літературних напрямів, стилів, системи художніх образів і жанрів, сюжетно-композиційних особливостей творів, засобів художньої виразності тощо

- демонструвати глибокі знання з типології стилів (епохи, національних літератур, напрямків, шкіл, окремих письменників) і жанрів; знання традиційних сюжетів, образів і мотивів (міфологічних, легендарно-фольклорних, літературних, історичних, легендарно-церковних) у художніх літературах різних країн; базові знання з компаративної поетики. Усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва

Застосування знань та розумінь:

- відповідально ставитися до професійних обов'язків; дотримуватися професійної етики й основних засад академічної доброчесності; забезпечувати дотримання авторського права; аналізувати власний досвід роботи, здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію, виявляти і долати недоліки; підвищувати власний професійний рівень, удосконалювати кваліфікацію;
- володіти іноземною мовою за професійним спрямуванням; користуватися правилами мовного етикету; читати літературу зі спеціальності; перекладати тексти філологічної проблематики, складати анотації; реферати, наукові виступи іноземною мовою;
- ефективно застосовувати ІКТ-технології у науково-дослідній і науково-педагогічній діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль 2. Особливості інтеграції інших видів мистецтв у літературний твір								
1	Взаємодія просторових мистецтв та літератури: специфіка та історія вивчення питання. Явище іконо тексту.	14	2	2			10	
2	Зрощення театру та літератури: гра, маска і маскарад, театральність.	14	2	2			10	
	Модульний контроль	2					2	
	Разом	30	4	4			20	
Змістовий модуль 3. Художній експеримент в силовому полі інтермедіальності								
3	Кінематограф і література: кіноінтерпретація художнього твору та кінематографічний стиль у літературі	14	2	2			10	
4	Експериментальність візуальної літератури та графічної прози	14	2	2			10	
	Модульний контроль	2					2	
	Разом	30	4	4			20	
	Семестровий контроль	-						
	Усього	60	8	8			40	

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль 2. Особливості інтеграції інших видів мистецтв у літературний твір								
1	Взаємодія просторових мистецтв та літератури.		2	2			20	
	Разом		2	2			20	
Змістовий модуль 3. Художній експеримент в силовому полі інтермедіальності								
2	Експериментальність візуальної літератури та графічної прози		2	2			32	
	Разом		2	2			32	
	Семестровий контроль							
	Усього	60	4	4			52	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 2.

Особливості інтеграції різних видів мистецтв у літературний твір

ТЕМА 3. Взаємодія просторових мистецтв та літератури: специфіка та історія вивчення питання. Явище іконотексту.

Взаємозв'язок літератури і візуальних мистецтв (живопису, скульптури) в дослідженнях ХХ ст. (М. Бахтін, Ю. Лотман та ін.). Моделі інтермедіальності О. Ханзен-Льове. Дискурс архітектури та скульптури у художньому творі. Фотографія і література. Явище іконотексту.

ТЕМА 4. Зрощення театру та літератури: гра, маска і маскарад, театральність.

Співвіднесення літератури та театального мистецтва в історичному розрізі. Своєрідність читацько-авторської взаємодії у драмі як чинника формування авторської та читацької стратегій інтертекстуальності. Основні форми інтермедіальності та особливості їх функціонування у драмі як художньому тексті, призначеному для втілення на сцені. Соціальні міфи в сучасному драматургічному процесі. Гра, театральність, карнавалізація, маска у сучасній літературі. Театральність як тип образотворення в літературному творі.

Змістовий модуль 3.

Художній експеримент в силовому полі інтермедіальності

ТЕМА 5. Кінематограф і література: кіноінтерпретація художнього твору та кінематографічний стиль у літературі.

Формування нової чуттєвості в мистецтві під впливом кінематографа. Візуальність та кінематографічність. Монтаж, колаж та гротеск у літературі. Вплив домінантної візуальної культури на творення художнього образу в літературному творі. Екранізація літературного твору як інтерпретація. Кіносценарій як особливий погляд на світ. Особливості діалогу кіно та літератури в модернізмі та постмодернізмі. Вплив нового роману на кінематограф. Українське поетичне кіно.

ТЕМА 6. Експериментальність візуальної літератури та графічної прози.

Візуальна література. Перехід до візуальності у зв'язку з постмодерним станом культури. Словесний текст і зображення. Проблема іконічного знака й візуальної комунікації. Специфічні ознаки візуальної культури, візуального образу. Візуальна риторика.

Візуальна література в добу зміни культурних парадигм. Медіакомбінації комікси, графічна проза, артбуки як артефакти експериментальної прози.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 2		Модуль 3	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			59		59
Максимальна кількість балів: 118					

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10
<i>Разом</i>			22		22
Максимальна кількість балів: 44					

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 2

1. Здійсніть інтермедіальне прочитання романів Марини Гримич «Фріда» та Тетяни Малярчук «Згори вниз. Книга страхів».
2. Підготуйте повідомлення (до 3 сторінок) про сутність іконотексту на прикладі зазначених романів.
3. Здійсніть інтермедіальний аналіз поезії представників Нью-Йоркської групи (кореляція поезії та архітектури і живопису).

Форма звітності: кластер, повідомлення на семінарі.

Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.

Змістовий модуль 3

1. Здійсніть порівняльний аналіз повісті Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків» та однойменної кінострічки Сергія Параджанова.
2. Підготуйте презентацію щодо екранізації твору як його інтерпретації (книга та фільм на вибір).

Форма звітності: рецензії на основні навчальні джерела.

Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Модуль 2	Творча робота, усна відповідь	10	I-IV
Модуль 3	Творча робота, усна відповідь	10	V- VIII
Разом		20 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 5 завдань, правильне виконання яких оцінюється у 5 балів.

*Орієнтовні питання
до контрольної модульної роботи № 2*

1. Перекодування мови мистецтв на мову літератури на рівні жанру та стилю.
2. Використання технік та прийомів інших мистецтв у генеруванні літературно-художнього образу.
3. Інтермедіальний аспект ідіостилу.
4. Аналіз хронотопу крізь призму інтермедіальності.
5. Взаємозв'язок літератури і візуальних мистецтв в дослідженнях ХХ – ХХІ ст.
6. Моделі інтермедіальності О. Ханзен-Льове.
7. Дискурс архітектури та скульптури у художньому творі.
8. Фотографія і література.
9. Явище іконотексту.
10. Експліцитна та імпліцитна форми інтермедіальності.
11. Гра, театральність, карнавалізація, маска у сучасній літературі.
12. Театральність як тип образотворення в літературному творі.

*Орієнтовні питання
до контрольної модульної роботи № 3*

1. Формування нової чуттєвості в мистецтві під впливом кінематографа.
2. Монтаж, колаж та гротеск у літературі.
3. Вплив домінантної візуальної культури на творення художнього образу в літературному творі.
4. Екранізація літературного твору як інтерпретація.
5. Кіносценарій як особливий погляд на світ.
6. Візуальна література. Перехід до візуальності у зв'язку з постмодерним станом культури.
7. Словесний текст і зображення. Проблема іконічного знака й візуальної комунікації.
8. Специфічні ознаки візуальної культури, візуального образу.
9. Візуальна риторика.
10. Візуальна література в добу зміни культурних парадигм.
11. Комікси як артефакти експериментальної прози.
12. Графічна проза як артефакт експериментальної прози.
13. Артбуки як артефакти експериментальної прози.

6.4. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

1. Перекодування мови мистецтв на мову літератури на рівні жанру та стилю.
2. Використання технік та прийомів інших мистецтв у генеруванні літературно-художнього образу.
3. Інтермедіальний аспект ідіосилу.
4. Аналіз хронотопу крізь призму інтермедіальності.

5. Взаємозв'язок літератури і візуальних мистецтв в дослідженнях ХХ ст.
6. Моделі інтермедіальності О. Ханзен-Льове.
7. Дискурс архітектури та скульптури у художньому творі.
8. Фотографія і література.
9. Явище іконотексту.
10. Експліцитна та імпліцитна форми інтермедіальності.
11. Гра, театральність, карнавалізація, маска у сучасній літературі.
12. Театральність як тип образотворення в літературному творі.
13. Формування нової чуттєвості в мистецтві під впливом кінематографа.
14. Монтаж, колаж та гротеск у літературі.
15. Вплив домінантної візуальної культури на творення художнього образу в літературному творі.
16. Екранізація літературного твору як інтерпретація.
17. Кіносценарій як особливий погляд на світ.
18. Візуальна література. Перехід до візуальності у зв'язку з постмодерним станом культури.
19. Словесний текст і зображення. Проблема іконічного знака й візуальної комунікації.
20. Специфічні ознаки візуальної культури, візуального образу.
21. Візуальна риторика.
22. Візуальна література в добу зміни культурних парадигм.
23. Комікси як артефакти експериментальної прози.
24. Графічна проза як артефакт експериментальної прози.
25. Артбуки як артефакти експериментальної прози.

7. Навчально-методична картка дисципліни «Інтермедіальні студії»

(денна форма)

Разом: 60 год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год.,
самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Особливості інтеграції інших видів мистецтв у літературний твір		Художній експеримент в силовому полі інтермедіальності	
К-ть балів за модуль	59 балів		59 балів	
Лекції	3	4	5	6
Теми лекцій: 1 бал – відвідування (всього 4 бали)	Взаємодія просторових мистецтв та літератури: специфіка та історія вивчення питання. Явище іконотексту	Зрощення театру та літератури: гра, маска і маскарад, театральність	Кінематограф і література: кіноінтерпретація художнього твору та кінематографічний стиль у літературі	Експериментальність візуальної літератури та графічної прози
Семінарські	3	4	5	6
Теми семінарських занять: 4 – відвідування, 40 – робота на семінарських заняттях (всього 44 бали)	Література та живопис: міжмистецький діалог	Література та просторові мистецтва: проблема перекодування образів	Театрально-літературні кореляції в сучасній культурі	Графічна проза у світовій літературі
Самостійна робота (всього 20 балів)	10 балів		10 балів	
Види поточного контролю (всього 50 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів – 118 балів			

(заочна форма)

Разом: 60 год., лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год.,
самостійна робота – 52 год.

Модулі	Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Особливості інтеграції інших видів мистецтв у літературний твір		Художній експеримент в силовому полі інтермедіальності	
К-ть балів за модуль	22 бали		22 бали	
Лекції	2		3	
Теми лекцій: 1 бал – відвідування	Взаємодія просторових мистецтв та літератури: специфіка та історія вивчення питання. Явище іконотексту		Експериментальність візуальної літератури та графічної прози	

(всього 2 бали)		
Семинарські	2	3
Теми семинарських занять: 1 – відвідування, 10 – робота на семинарських заняттях (всього 22 бали)	Література та живопис: міжмистецький діалог	Графічна проза у світовій літературі
Самостійна робота (всього 20 балів)	10 балів	10 балів
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів – 44 бали	

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Бовсунівська Т. В. Екфразис. Вербальні образи мистецтва : монографія / Т. В. Бовсунівська, Р. К. Бобрик, О. М. Виноградов, Л. С. Генералюк, Т. В. Гребенюк; ред.: Т. В. Бовсунівська; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К., 2013. – 237 с.
2. Будний В. Порівняльне літературознавство : Підручник / В. Будний, М. Ільницький. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
3. Підпригора С. Українська експериментальна проза ХХ – початку ХХІ століть: «неможлива література»: монографія / Світлана Підпригора. – Миколаїв: Іліон, 2018. – 392 с.
4. Просалова В.А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури: Монографія / Віра Андріївна Просалова. – Донецьк: ДонНУ, 2014. – 154 с.

Додаткова:

1. Антологія літературно-критичної думки ХХ століття (за ред. М. Зубрицької). – Львів, 1996.
2. Бахтин М. М. Естетика словесного творчества. – М., 1979.
3. Борев Ю.Б. Естетика: Учебник/Ю.Б. Борев. – М.,: Высш. шк., 2002. – 511с.
4. Бровко Олена. Сучасні версії українського роману в новелах: інтермедіальний вимір // Літературний процес: методологія, імена, тенденції. – № 2 (2013). – Режим доступу: <http://litp.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/6#.VfQ2oVXtmko>
5. Веселовский А. Н. Историческая поэтика / А.Н. Веселовский. – М.: Гослитиздат, 1989. – 648 с.
6. Грицик Л. В. Українська компаративістика : концептуальні проєкції / Людмила Грицик. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 299 с.
7. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодернізм : [монографія] / Т. Гундорова; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту. – Вид. 2-ге, випр. і доповн. – К. : Критика, 2013. – 341 с.

8. Еко У. Роль читача. Дослідження семіотики текстів / УмбертоЕко ; [пер. з англ. М. Гірняк]. – Л. : Літопис, 2004. – 383 с.
9. Есин А.Б. Принципы и приёмы анализа литературного произведения. Учебное пособие. – М., 2003. – 247 с.
10. Єременко О.В. Міжродовий синкретизм в українській літературі ХХ ст.: монографія / О.В. Єременко. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 180 с.
11. Каган М. С. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств / М. С. Каган. – Л.: Искусство, 1972. – 440 с.
12. Г. Е. Лессінг «Лаокоон, або про межі живопису й поезії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smalt.karelia.ru/~filolog/lit/laokoon.pdf>
13. Літературознавчий словник-довідник Notabene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
14. Лотман Ю. М. Семиосфера. Внутримыслящих миров / Ю.М. Лотман. – С.-Пб.: Искусство–СПБ, 2000. – 704 с.
15. Маньковская Н. Б. Эстетика постмодернизма / Н. Б. Маньковская. – СПб. : Алетейя, 2002. – 347. – („Gallicinium”).
16. Мережинская А.Ю. Русская постмодернистская литература: учебник [Текст] / А.Ю. Мережинская. – К.: Издательско-полиграфический центр "Киевский университет", 2007. – 335 с.
17. Наливайко Д.С. Направления, течения, стили. – К., 1985. – 365 с.
18. Наливайко Д.С. Теорія літератури й компаративістика. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006.
19. Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Ришард Нич ; перекл. з польськ. О. Галета. – Л. : Літопис, 2007. – 316 с.
20. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1997.
21. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Видання друге, доповнене і перероблене. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002.
22. Постмодернізм : енциклопедія / [сост. А. А. Грицанов, М. А. Можейко] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infoliolib.info/philos/postmod/risoma2.html>.
23. Руднев В. П. Словарь культуры XX века : Ключевые понятия и тексты / Вадим Петрович Руднев. – М. : Аграф, 1997. – 384 с.
24. Ревакович М. Крізь іншу призму (Про феномен і поезію Нью-Йоркської групи) // Півстоліття напівтиші: Антологія поезії Нью-Йоркської групи / Упоряд. М. Ревакович. – К.: Факт, 2005. – С. 17–40.
25. Смирнов И. Порождение интертекста. Элементы интертекстуального анализа с примерами из творчества Б. Пастернака / И. Смирнов. – СПб.: Санкт-Петербургский государственный университет, 1995. – 190 с.
26. Степанов Ю.С. (сост.) Семиотика. Антология. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2001. – 691 с.
27. Тишунина Н.В. Западноевропейский символизм и проблема взаимодействия искусств: опыт интермедиального анализа : Монография /

- Н. В. Тишунина; Рос. гос. пед. ун-т им. А. И. Герцена . – Санкт-Петербург : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 1998 . – 159 с.
28. Тишунина Н.В. Интермедиаальность: к определению границ понятия / Н.В. Тишунина // Тезисы I Междунар. конференции «Литература в системе искусств : методология междисциплинарных исследований» (23–25 марта 2000 г.). – СПб. : Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена. – 2000. – С. 16–18.
29. Успенский, Б. А. Семиотика искусства [Текст] / Б. А. Успенский. - М. : Школа "Языки рус. культуры", 1995. - 360 с.; 69 илл. - (Язык. Семиотика. Культура).
30. Шаповал М. Интертекст у світлі рампи: міжтекстові та міжсуб'єктні реляції української драми. – К., Автограф, 2009.